

دلیل تسهیل نشدن صدور مجوزهای کسب‌وکار، ضعف اراده اجرایی است

مرکز پژوهش‌های مجلس با توجه به اصلاح قانون بهبود محیط کسب‌وکار برای چهارمین بار، اعلام کرد دلیل عدم تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار، نه ضعف قانون، بلکه ضعف اراده اجرایی است.

طرح «تسهیل صدور مجوزهای کسب وکار» با ۶ ماده این هفته در دستور کار صحن مجلس قرار گرفته است. در واقع این طرح چهارمین اصلاحیه ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است و در حالی در نوبت بررسی در صحن مجلس قرار گرفته که آخرین بار در ۱۵ بهمن ماه سال گذشته اصلاح شده بود.

طرح «تسهیل صدور مجوزهای کسب وکار» به دنبال آن است که علاوه بر الزام وزارت اقتصاد به اعلامی کردن صدور برخی مجوزها آن چنان که در ماده یک این طرح آمده، برای شفاف سازی قوانین مربوط به کسب وکار و تسهیل و شفاف سازی تأمین مالی تولید، موادی را به قانون بهبود محیط کسب وکار اضافه کند. به علاوه این طرح در مواد ۴، ۵ و ۶ خود قصد دارد بازار خدمات حقوقی را هم از انحصار خارج کند.

حالا مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به برخی از مواد آن ایراداتی وارد کرده و بر تصویب برخی دیگر تأکید کرده است. از جمله بخشی از ایرادات این مرکز متوجه ماده یک این طرح است. در این ماده آمده است: « کلیه مجوزهای کسب وکار که سلامت، محیط زیست، بهداشت عمومی - اجتماعی یا امنیت ملی را تهدید می کنند یا مستلزم بهره برداری از منابع طبیعی یا تغییر کاربری اراضی کشاورزی هستند، به تشخیص هیئت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب وکار و تأیید هیئت وزیران اگر تا سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون در درگاه ملی مجوزهای کشور ثبت شوند، به عنوان مجوزهای تأییدمحور که نیازمند بررسی و تأیید مراجع صدور مجوز است معرفی شده و فعالیت در آن ها نیازمند طی مراحل اخذ مجوز بر اساس ماده ۷ این قانون است. از چهار ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، سایر مجوزهای کسب وکار به عنوان مجوزهای ثبت محور شناخته می شوند و اتمام مراحل ثبت نام در درگاه ملی مجوزهای کشور به منزله صدور مجوز است».

مرکز پژوهش‌های مجلس با توجه به اینکه زمان زیادی از آخرین اصلاح این ماده نگذشته است در مورد ماده یک اعلام کرده که «اساساً از نظر مرکز پژوهش‌های مجلس، دلیل عدم تسهیل صدور مجوزهای کسب وکار، ضعف قانون نیست، بلکه ضعف اراده اجرایی است. بنابراین نیازی به قانون گذاری نیست و دولت می تواند در حیطه اختیارات خود چنین برنامه ها و اصلاحاتی را اجرا کند و تصویب چنین ماده ای اختیار ویژه ای به هیئت مقررات زدایی و هیئت وزیران نمی دهد و قدرت و اختیار این مراجع را نسبت به وضعیت فعلی چندان افزایش نخواهد داد.» بر این اساس مرکز پژوهش‌ها اعلام کرده محتوای ماده یک این طرح ضرورتی ندارد و اگر هم چنین ضرورتی وجود داشته باشد بهتر است در قالب لایحه دولت به مجلس بیاید.

از نظر مرکز پژوهش‌های مجلس مواد دو و سه طرح هم ایرادات مهمی دارند و بر همین اساس این مرکز توصیه کرده مواد ۲ و ۳ برای اصلاح دوباره به کمیسیون ارجاع شوند. ماده دو این طرح به دنبال الحاق یک ماده به قانون بهبود مستمر محیط کسب وکار مبنی بر شفاف سازی مقررات ناظر به کسب وکار و درج پیش نویس مصوبات و کلیه مقررات مربوط به محیط کسب وکار در «پایگاه اطلاع قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب وکار» است. مرکز پژوهش‌های مجلس معتقد است این حکم در صورتی مفید است که همراه با تنقیح قوانین و مقررات باشد و وظیفه اصلی وزارت اقتصاد در این دوره، تنقیح مقررات است تا فعالان اقتصادی، حق و تکلیف خود را در برابر یکدیگر و در برابر حکومت، بدانند.

اما ماده سه این طرح هم که به دنبال الحاق یک ماده به قانون بهبود مستمر محیط کسب وکار با هدف شفاف سازی فرایند تسهیلات بانکی است، از انتقاد مرکز پژوهش‌ها دور نمانده است. مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام کرده که این بند در صورتی می تواند مفید باشد که این موارد هم در آن گنجانده شود:

۱. شمول این ماده به تمامی خدمات پایه بانکی اعم از دریافت تسهیلات، کارت اعتباری، ضمانت نامه، اعتبارات اسنادی و سپرده گذاری تسری داده شود
۲. بانک‌ها ملزم شوند امکان درخواست تسهیلات، ضمانت نامه و اعتبارات اسنادی را به صورت الکترونیکی و بر تارنمای خود قرار دهند و پس از تکمیل و موافقت بانک ذخیره سازی نسخه ای از قرارداد برای مشتریان فراهم شود.
۳. علاوه بر قرارداد، کل مبلغ سود پرداختی تسهیلات، جریمه به ازای هرروز تأخیر و تذکر راجع به مهم ترین مصادیق مصرف غیرشرعی تسهیلات هم به زبان غیرحقوقی و ساده به اطلاع مشتریان بانک‌ها برسد.

انحصار زدایی از خدمات حقوقی

مرکز پژوهش‌های مجلس سه ماده آخر این طرح را تأیید کرده و بر تصویب آن‌ها اصرار کرده است. از نظر این مرکز مواد ۴، ۵ و ۶ این طرح ناظر به انحصار زدایی از کسب وکارهای حقوقی و باز کردن درهای «بازار خدمات حقوقی» به روی انبوه دانش آموختگان حقوق است و از آنجاکه باعث تقویت رقابت در محیط کسب وکار کشور می شود و دسترسی بنگاه‌های ایران به خدمات حقوقی را تسهیل و ارزان می کند، مورد تأیید این مرکز قرار گرفته اند.